

ESITYS YHTEISTOIMINTANEUVOTTELUN KÄYNNISTÄMISEKSI KESKI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUEELLA

1. Yhteistoiminta neuvottelujen taloudellinen tausta

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen taloudellinen tilanne on heikko. Vuoden 2023 tilikauden tulos oli noin 67 M€ alijäämäinen ja vuoden 2024 alijäämäennuste on noin 41,5 M€. Yhteensä katettavaa vuoden 2026 loppuun mennessä on noin 108 M€ (taulukko 1.). Valtiovarainministeriö (VM) edellyttää Hyvinvointialueita kattamaan syntyneet alijäämät vuoden 2026 loppuun mennessä. VM edellyttää myös kaikilta hyvinvointialueilta nk. tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmaa, jossa kuvataan toimenpiteet, joilla tavoitteeseen päästään. Tämä on edellytys lainanottovaltuudelle, joka mahdollistaa palvelujen verkostosuunnitelman toteutumisen Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle.

Taulukko 1. Tilinpäätös 2023 ja avioitu talouden kehitys vuodelle 2024

Tilihierarkia	2023 (Toteuma)	TA 2024	TA 2024 arvioitujen muutostarpeet	TA 2024 arvioituihin muutoksiin
Toimintatuotot	58.940.438 €	55.140.418 €	5.000.000 €	60.140.418 €
Myyntituotot	10.608.405 €	11.700.146 €		11.700.146 €
Maksutuotot	43.026.549 €	38.524.202 €	5.000.000 €	43.524.202 €
Tuet ja avustukset	2.723.270 €	2.010.000 €		2.010.000 €
Muut toimintatuotot	2.582.214 €	2.906.070 €		2.906.070 €
Valmistus omaan käyttöön	2.202.125 €	3.448.492 €	-1.000.000 €	2.448.492 €
Toimintakulut	-888.707.641 €	-884.244.598 €	-13.000.000 €	-897.244.598 €
Henkilöstökulut	-243.590.777 €	-260.241.088 €		-260.241.088 €
Palvelujen ostot	-568.463.110 €	-551.155.058 €	-12.000.000 €	-563.155.058 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20.204.360 €	-19.867.130 €		-19.867.130 €
Avustukset	-17.027.345 €	-11.456.750 €		-11.456.750 €
Muut toimintakulut	-39.422.049 €	-41.524.572 €	-1.000.000 €	-42.524.572 €
TOIMINTAKATE	-827.565.078 €	-825.655.688 €	-9.000.000 €	-834.655.688 €
Valtion rahoitus	764.699.826 €	797.937.119 €		797.937.119 €
Rahoitustuotot ja -kulut	-178.799 €	-160.000 €		-160.000 €
VUOSIKATE	-63.044.051 €	-27.878.569 €	-9.000.000 €	-36.878.569 €
Poistot yhteensä	-3.630.001 €	-4.600.000 €		-4.600.000 €
Satunnaiset tuotot	0 €			
TILIKAUDEN TULOS	-66.674.052 €	-32.478.569 €	-9.000.000 €	-41.478.569 €
KUMULATIIVINEN ALIJÄÄMÄ	-66.674.052 €	-99.152.621 €		-108.152.621 €

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue on laatinut tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman alijäämien kattamiseksi. Ohjelmaa toteuttamalla Keski-Uudenmaan hyvinvointialue saavuttaa taloudellisen tasapainon vuosittaisessa tarkastelussa (tuloslaskelmataso) vuonna 2026. Keski-Uudenmaan hyvinvointialue on kattanut taseeseen vuonna 2023 tilinpäätöksessä kertyneen alijäämän (66,5 Me) sekä vuoden 2024 alustavan tilinpäätöksen mukaisen alijäämän (41,5 Me) tasapainottaen taloutensa siten, että

alijäämät on katettu lain mukaisesti vuonna 2026. Ohjelman mukainen talouskehitys turvaa Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen lainanhoitokyvyn sekä maksuvalmiuden sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Nyt laadittu tuottavuus- ja taloudellisuusohjelma sisältää seuraavat taloutta tasapainottavat toimenpiteet vuosille 2024 - 2026

- **14 Me henkilöstömenot**
- 11,6 Me palvelujen ostot
- 2,8 Me avustukset
- 0,2 Me aineet ja tarvikkeet
- 16,6 Me erikoissairaanhoido
- 16,7 Me kehittämistoimenpiteet
- 1,4 Me tulojen lisäys.

2. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman tavoitteena on 14 M€ säästöt henkilöstömenoissa

14 miljoonan euron henkilöstösäästöt edellyttävät useita samanaikaisia toimenpiteitä, joilla on henkilöstövaikutuksia. Toimenpiteillä pyritään vaikuttamaan henkilöstökustannusten vähentymiseen eri keinoin. Näitä ovat mm. henkilötyövuosien vähentäminen esimerkiksi rekrytointikielloilla, vapautuvien virkojen/toimien täyttämättä jättämisellä, henkilöstörakennemuutoksilla ja viimeisenä keinona mahdollisilla irtisanomisilla. Aluehallitus on ottanut kantaa, että lomautuksia ei käytettäisi keinona vuosien 2024-2025 aikana. Lomautukset olisivat mahdollisia vuonna 2026, jos talouden tasapainottaminen ei ole muutoin onnistunut

Myös henkilötyövuosien lisäämiseen liittyviä keinoja hyödynnetään, esimerkiksi henkilöstön hyvinvointiin liittyvät panostukset, joiden tavoitteena on vähentää henkilöstön sairauspoissaoloja ja vaihtuvuutta sekä vaikuttaa Keusoten veto- ja pitovoimaan.

Henkilöstösäästöjä on avoitu syntyvän seuraavasti:

Säästökohde	Säästöpotentiaali	vuosi 2025	2026
Henkilöstökoulutus	0,7 M€	0,5 M€	0,2 M€
e-passi (lasku 100€)	0,4 M€ - 0,8 M€	0,4 M€	optio
HTV lisäys sairauspoissaoloja vähentämällä	1,0 M€	0,8 M€	0,2 M€
Henkilötyövuosien vähentäminen (150 htv)	9 M€		
Rekrytointien tehostaminen (ostopalveluiden vähentäminen)	2 M€		

3. Alustava arvio irtisanomisten, lomauttamisten ja osa-aikaistamisten määrästä

Työvoiman käytön vähentämiseen pyritään ensisijaisesti vähentämällä määräaikaista työvoimaa sekä eläkkeelle jäämisten ja muun luonnollisen poistuman kautta.

Vähennettävien henkilötyövuosien määrä on yhteensä 150 htv. Irtisanottavien työntekijöiden tai viranhaltijoiden enimmäismäärä on 70.

Osa-aikaistettavien työntekijöiden tai viranhaltijoiden enimmäismäärä on 30.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus on linjannut, että lomautuksia ei käytetä vuosina 2024 - 2025, mutta jos talouden alijäämäennuste vuodelle 2026 on edelleen suuri, niin lomautus on yksi keino edistää talouden tasapainottamisen saavuttamista.

Lomauttamisten enimmäismäärä on neljä (4) viikkoa ja ne kohdistuvat muuhun kuin potilas- tai asiakastyötä tekeviin.

4. Periaatteet, joiden mukaan irtisanomisen, lomauttamisen tai osa-aikaistamisen kohteeksi joutuvat työntekijät määräytyvät

Määräytyminen tapahtuu Hyvinvointialan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (HYVTES) VIII luku Lomauttaminen, osa-aikaistaminen ja palvelussuhteen päätyminen 4 §:ssä tarkoitetun työvoiman vähentämisjärjestyksen mukaisesti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön virka- ja työehtosopimuksessa (SOTE-sopimus) ja Lääkäreiden virka- ja työehtosopimuksessa (LS) piirissä olevaan henkilöstöön sovelletaan edellä mainittua HYVTESIN lukua.

5. Arvio ajasta, jonka kuluessa irtisanomiset ja osa-aikaistamiset ja lomauttamisen tehdään

Irtisanomiset ja osa-aikaistamiset toteutetaan 30.6.2024 ja mahdolliset lomautuksen vuonna 2026.